GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu conecdu ajutóriale. — Pretiulu: pe l anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 58. **Brasiovu 11 Augustu 30 Iuliu** **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

Siomcut'a mare 10 Augustu 10 óre, 40 min. sositu la 11 óre 30 min.

„Presiedintele primitu cu banderiu si ovatiuni. Respunsu: v'ati luptatu pentru toti, pentru dvóstra nu. Adunarea s'a deschisu cu vorbire primita cu insufletire. Buteanu cu cuvente esite din anim'a chiorenîloru saluta membrii adunarei. Adunarea e numerósa. —

Muresianu."

Siomcut'a 10 Augustu 5 óre, sositu la 7 óre séra.

„La Ilónd'a, distantia de trei óre dela Siomcut'a, presiedintele primitu cu banderiu. Iluminatiune. Astadi preste cincisute adunati. Cinci disertatiuni la ordinea dilei. Mésa de 150 persóne. Balu. Entusiasmu surprindietoriu. —

Georgie."

Brasiovu 8 Augustu. Cestiunea controversa a bisericei Santei Treime din cetatea Brasiovului a fostu de dieci de ani nutrita destulu de fatalu totu cu veninulu incertitudinei si alu intortocateloru ei resolviri timpurarie séu provisorice. Reapucanduse deslegarea ei definitiva pe terenu bisericescu a devenitu acum interesanta nu numai pentru respectivii, ci si pentru publicu. Pana acum s'a portatu lupt'a pentru dovedirea starei costiunei capitale a acestei beserice, basate pe dreptulu canonicu generalu alu bisericeloru gr. orientali; ér' in cecalalta parte pentru esluptarea exemtiunei ei de suptu acestu dreptu, afara de care dreptu nu are nici unu terenu a exista vreo beserica de aceeasi confesiune, finduca nu numai in Austro-Ungari'a, dar' nici in Europ'a nu se exeimeza nici o beserica de suptu dreptulu ecclesiasticu alu resp. confesiuni, Pana acum au aparutu adica, afara de repetitele resolutiuni civile incurcatórie si altele bisericesci din punctulu de vedere alu dreptului canonicu, — dóue brosiuri desiusitórie: Una in Sibiiu in 1868 de unu neinteresatu in causa, ér' alta suptu titlulu de „Memoriulu datu la ministeriulu cultelóru", esitu in Brasiovu an. cur., cari ambe varsa lumina preste statulu acestei cause dela infiintiarea bisericei acesteia pana in presentu, continuendu si documentele ei fundationale, care dovedescu, ca nu singuru grecii, ci romanii si grecii in fratiésca intrunire au infiintiatu acésta beserica si fondurile ei. Dar' totu strainii au fostu si aicia uneltitorii discordiei si sorgintea certeloru! — Aceste brosiuri se afla in limb'a germana si maghiara edate cu scopu, de a informa opiniunea publica a strainiloru si a locuriloru superióre, care prin nesce articuli diurnalistici, parte in limb'a germana si cu deosebire in cea maghiara luase una diversiune cu totulu departata de adeverulu lucrului si concentrata numai in dejudecarea unilaterale a acestei cause. Documentele aceste nu mai lasa indoiéla despre starea luminata a intregei controversie ca si operatele comisiunei respective. —

Speriati de acésta lumina lucitória din documente, cei ce vrea a exploata tóta caus'a in partea sa exclusiva, midiulocira edarea unei alte brosiure in Pest'a in limb'a maghiara, care cu totu focului de combatantu resolutu se incérca a intuneca adeverulu, cuprinsu in cele dóue brosiure; inse midiulócele ei suntu numai confugerea la privilegiuri (in beserica?) si la combaterea din punctulu personalitatiloru, armele cele mai detestate inaintea opiniunei publice, care, in simtiulu de dreptu si de misiunea besericeloru, care nu póte fi alta, decatu tendenti'a de a consolida comun'a viétia spirituale, odihn'a si fericirea sufletésca pe principiulu armoniei si alu concordiei, eschide si condamna orce refugiu la privilegiu deosebitu in acelasi corpu alu aceleiasi comune bes. Nu se afla nicaiurea nici o comuna bisericésca, care se aiba privilegiu a eschide pe cineva dela drepturile cuvinite unui membru alu aceleiasi comune bescricesci, cum e de exemplu si dreptulu a influintia cu votulu seu la administratiunea averei séu a fundatiuniloru bescricesci si scolarie. La tóte confesiunile, la tóte bescricele si strainii veniti din departare, dupa ce a trecutu timpulu prescrisu de lege, intra in favórea si exercitarea tuturoru drepturiloru la cutare comuna bescricésca, intr'a carui comuniune a intratu ca tienatoriu de aceeasi confesiune, fia or' de ce natiune va fi, fara ca cineva se lu póta exchide dela acestu dreptu pe calea privilegialoru exclusive, pe care in punctulu acesta nu le sufere nici o beserica crestina. —

Tocma din impregiurarea acésta ne pune la mirare scirea, ce circula din fantana secura prin Brasiovu, cumca inaltulu ministeriu r. ung. de culte si instructiune publica a deslegatu acésta controversia ér' numai intr'unu modu provisoriu, ca adica „administratiunea fonduriloru se romana in statu quo", adica totu in manele exclusive ale greciloru, pana la alta invoire séu decidere finale prin procesu. Acésta decisiune de si provisoria, ca totusi despóia pe multimea parochianiloru aceleiasi beserice de unu dreptu, care nu li se póte scurta, finduca, déca undeva, apoi tocma in beserica egal'a indreptatire intru tóte nu se póte imparti pe basea privilegica, — ci ca trebuie se remana nestirbata, perfectu egale pentru toti fara osebire, cum o pretende relegea, canónele si statutulu organicu, cari se vatema prin asemeni decideri taiatórie in dreptulu loru. —

„Dreptulu de paritate in cea ce privesce la limba, la parochi si la scóle", si apoi: „revisiunea socoteleloru si subordinari'a conformu statutului organicu", cari inca se afla in decisiunea ministeriale, trebuie se multiamésca pe ambe partile certante, pentru ca inaintea pretensiunei dreptului nici unu iubitoriu de dreptate nu se póte stanjini, si candu totu s'ar stanjini, regimulu e datoriu a apara dreptulu, ér' nu a scuti prerogativele in contra dreptului si a autonomiei bescricesci. —

Modificatiunile si adausele pre langa care s'a aprobatu statutulu organicu alu bescricei romane gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a suntu urmatóriele:

A. La dispusetiuni generali punctulu I statutulu congresului cuprinde astfelin: „Beseric'a ortodoxa romana din Ungari'a si Transilvani'a, ca beserica autonóma, dupa dreptulu ei canonicu garantatu si prin articululu de lege alu IX din anulu 1868 (aici s'a adausu dreptulu de supraighiare alu Maiestatei Sale inviolabile) si reguléza, administréza si conduce afacerile sale bescricesci, scolari si fundationali, in tóte partile si factorii ei constitutivi independente dupa form'a representativa".

Finitulu punctului IX in statutulu congresului se afla: „Constituirea acestui sinodu se lasa cointielegerei imprumutate cu ierarchi'a serbésca (s'a adausu in locu de ierarchia: „cu congresulu grecoorientale serbescu".

B. La calificatiunea membriloru la § 6, 40 si 91 s'a adausu: maiorenitatea. In statutulu congresului sta: „In sinodulu parochialu iau parte toti parochianii de sene statatori, nepatati", aici s'a adausu: „iau parte toti parochianii maioreni. Astfeliu si § 40 si 91. In statutu erá etatea de 24 de ani".

C. La cele ce se referu la afacerea scolaria la § 13. Statutulu cuprinde:

„Éra individii, cari concurgu la vreunu postu de profesoru séu invetiatoriu trebuie se produca (aici s'a adausu: pre langa atestatele de capacitatea statorita in art. de lege XXXVIII 1868 (legea scolaria) si dela consistoriulu eparchiale atestatu de calificatiune) remaindu afara: „testimonie despre absolvitele studii pregatitorie prescrise". Cele adause se intielegu si la § 55 si 122.

D. La alegerea episcopului séu metropolitului la § 105 si 157. S'a adausu: „Episcopulu provediutu cu intarirea pré inalta depune inaintea Maiestatei Sale juramentu de fidelitate." Acestea lipsiau in statutulu congresului.

E. La alegerea asesoriloru § 116, 159 si 162, la finea § 116, in locu de: alegerea asesoriloru este pe viétia, s'a adausu: „Asesorii senatului strinsu bescricescu se alegu pe viétia, asesorii celorualte dóue senate inse se alegu pentru durat'a unui periodu de alegeri la sinodu (§ 88) potu fi realsi."

F. La convocarea congresului § 151, 158: provediuta in statutu: prin metropolitulu séu in veduvia prin consist. metropolitanu, s'a adausu: „Se face in intielesulu art. 9, pe lunga facut'a inscientiare Mai. Sale" prin etc.

G. La intrebuintiarea limbei romane § 175 stá in statutulu congresului:

„Limb'a oficiósa in tóte trebile bescricesci, scolari si fundationali atatu in laintru, catu si in afara este cea romana", s'a adausu: „pre langa sustienerea intregitatii ordinatiuniloru, resp. a § 9 art. 9 de lege 1868, asemenea a art. de lege 44 din an. 1868, este cea romana", adica pe catu érta legea nationalitatiloru. —

Vomu mai publica si art. IX privitoriu la inarticularea metropoliei gr. or., pentrucá se avemu cunoscintia despre actele aceste fundamentale. —

Restaurarea in comitatulu Albei superiore. In Elisabetopole dupa cum prenuntiaseramu s'a tienutu adunarea comitatului sub presidentî'a comisariului tramisu de ministeriu, Mihailu Mikó. „M. P." si publica in telegrame succesulu primei siedintie, care-si arata multimirea pentru tramiterea comisariului. La midiuloculu siedintiei intra cá membru alu comis. comitatului Augustinu Ladai, fostu prefectu si fu primitu cu vivate sgomotóse. Insemnamu, ca in certele de mai inainte facia cu tractarea c. Franciscu Haller, purtarea cea umana si strictu legala a dlui Augustinu Ladai se inaltia in encomie de laude de catra insii

maghiari. — Ministeriulu s'a votatu adresa de încredere pentru trimiterea comisariului. Vice-prefectulu Victoru Maurer fù liberatu de cercetare si restituitu. Carolu Könczey, Apáthy si Hoffmann s'au restituitu in oficia, numai Imecs Janko vorbi s'au contra. Adunarea comisiunei comitatului tienù de reu arbitrari'a procedere a c. Franciscu Haller. Comun'a dorintia a adunarei fù, cà in locuiu contelui Haller indata se se denumésca unu altu prefectu, ca numai asia se speréza liniste si pace interna in comitatu. F. Haller n'a fostu in adunare. Ladai Stefanu e alesu v.-prefectu. —

Blasiu 4 Augustu. Diariale cele mari din Pest'a aduseră scirea imbucurătória, cumca statulu are unu plus la venite, asia catu i remanu cateva milióne.

Facia cu acesta scire, viu dle Red., se comunicu si éu un'a, despre a carei adeveru stau bunu.

Pre Secasiu in septemanele trecute s'au executatu darile si s'a vendutu la mediatu una oie cu lapte cu 80 banuti, — una vaca cu 30 fl. si pre aici.

Se scie, dle Red., ca ómenii nostri chiaru inainte de secere suntu lu lips'a cea mai mare. De aceea nemtii pre timpulu acel'a sistau tóte executiunile; lasau pre ómeni pana dupa culesulu cucuruzului si apoi vedeau barbatesce de executiuni.

Se nu-mi aducu a minte, ce patiescu cei de ai nostri, déca -si icu cutezare a-si arată opiniunile si a descoperi órecari scaderi ori smentele, asiu intrebá pre competenti:

Déca vistiari'a este in stare asia induriória, pentru ce se executéza darile in timpulu acel'a, candu poporulu este lipsitu nu numai de bani, ce si de bucate, asia catu pre diumetate traiesce din imprumutari? Ce impedeca, cà scoterea dariloru prin executiune se nu se amene pana la tómna, candu multi datori ar' platí restantiele loru fara nici una executiune?

Amu disu, ca se nu -mi aducu a minte de multe de tóte, asiu interpelá in sensulu acest'a. Inse fiinduca -mi aducu a minte, me marginescu a pune scirea din Pest'a vis-à-vis cu fapt'a de pre Secasiu. — — u.

Statutele

gimnasiului romanu din Bradu comitatulu Zarandu*).

CAPU I. Caracterulu si calitatea gimnasiului.

§ 1. Gimnasiulu din Bradu, comitatulu Zarandu, e gimnasiu nationalu romanu de legea gr. or.; elu e gimnasiu mare cu optu clase, si se bucura de tóte drepturile si prerogativele unui gimnasiu publicu de statu.

§ 2. Cursurile scolastice in gimnasiu se voru incepe cu deschiderea a dóue clase; deschiderea a tóte celorulalte clase, ce se voru recerá pentru unu gimnasiu mare, se va continuá din timpu in timpu pana la deplin'a completare a loru.

§ 3. De acestu gimnasiu e legata si o scóla normale cu clasele necesarie de preparare pentru intrarea in clasele gimnasiali.

§ 4. Limb'a prelegeriloru si a instructiunei preste totu, precum a afaceriloru si corespondintieloru atatu in laintru catu si in afara ce se referescu la gimnasiu séu la averea lui, — e limb'a romana.

§ 5. Patronii gimnasiului suntu: SS. Constantinu si Elen'a.

CAPU. II. Averea si fundatorii gimnasiului.

§ 6. Averea séu fundulu gimnasiului constă din:

1. O casa cu curte si cu o rédicatura in Bradu sub Nr. 395 cumperata anume pentru localitate de invetiamentu.

2. Bunulu Mihaleni cumperatu pentru fundulu gimnasiului si care e pretiuitu in 43.630 fl. v. a.

3. Imprumutulu nationalu de statu dela anulu 1854 ce prin dechiaratiuni protocolari si obligatórie le-a cesu la fundulu gimnasiului urmatórele comunitati din comitatulu Zarandu:

a) Bradu, Valebradu, Mestécanu, Seretielu, Crisciou, Zdraptiu, Mihaleni, Blasieni, Bucosiu, Dupa-pétra (cu prediele sale), Stanisi'a, Potingani, Vac'a si Juncu, din cercolu de pretore alu Bradului;

b) Baiti'a, Craciunesci, Trestí'a, Sellisce, Hartiegani, Cafanelu, Pesceresa, Ormindea, Curechiu, Rovin'a, Slesuri, Bucuresci, Luncoiulu de susu, Luncoiulu de diosu, Rud'a, Podele si Scrófa, — din cercolu de pretore alu Baitei;

c) Ribiti'a, Ribitiór'a, Uibaresci, Tomnatecu, Grohotu, Bulzesci, Risculiti'a, Baldovinu, Valemare, Lunc'a, Birtinu, Carastau si Cebes, — din cercolu de pretore alu Baiei de Crisiu;

d) Halmagiu, Halmagielu, Lesciór'a, Ciohesti, Tis'a, Tiermurea, Juonesci, Ociu, Ocisioru, Basarabasa, Ciungani, Casanesci, Tataresci, Prihodesci, Vati'a de diosu, Brotun'a, Ternav'a, Stei'a, Tomesci, Teulesci, Leantiu, Dobrotiu, Obersi'a, Ternaviti'a, Poenari si Strimb'a, — din cercolu de pretore alu Halmagiului;

e) Banosci, Les'a, Bodesci, Mermesci, Brusturi, Lungsiór'a, Vosdociu, Cristesci, Ciuciu, Lazuri, Magulitti'a, Grosi, Aciuv'a, Vidr'a, Aciuti'a, Dumbrav'a, Talaciu, Budesci, Rostoci Guravalei, Plescuti'a si Poian'a, — din cercolu de pretore alu Aciuvei.

Din acestu imprumutu nationalu este trecuta pana acum in obligatiuni pre numele fundului scolariu gr. or. alu comitatului Zarandu, sum'a nominale de 58.510 fl. m. conv. séu 61.435 fl. v. a. 50 cr.

4. Oferte, darur, testate séu legate in bani séu in alte obiecte.

5. Tax'a scolaria.

Din acestu fondu se sustiene si scól'a normale legata de gimnasiu (§ 3).

§ 7. Comunitatile memorate in §-lu precedentu suntu fundatorii gimnasiului.

Afara de acestea, fundatori ai gimnasiului suntu tóte acelea persóne fisice séu morale, cari in fundulu gimnasiului dau odata pentru totudéun'a celu pucinu 100 fl. un'a suta fl. v. a.

CAPU III. Representantii'a gimnasiului.

§ 8. Corpulu representativu alu gimnasiului si alu funduriloru lui, lu constituiescu membrii sinodului protopopescu gr. or. alu tractului Zarandu (Bradu) intruniti cu membrii sinodului protopopescu gr. or. alu tractului Halmagiu.

§ 9. Acestu corpu representativu, si respective acestе sinóde, se compunu conformu statutului organicu alu congresului bisericescu dela an. 1868, §§ 39 si 40 (§ 51 din acestea statute).

§ 10. Corpulu representativu alu gimnasiului va tiené de regula in totu anulu o adunare generale in diu'a SS. Constantinu si Elen'a.

Cerendu trebuintiele va puté tiené si mai de multe ori.

§ 11. Presiedintele representantiei (§ 8) este protopresbiterulu romanu gr. or. alu tractului Zarandu (Bradu).

Afara de acest'a representanti'a va avé unu vice-presiedinte si doi secretari, cari se alegu de catra adunarea generale pre timpulu catu tiene activitatea representantiei.

§ 12. Afacerile sinódeloru Zarandu si Halmagiu intrunite cá representantia a gimnasiului suntu:

1. A alege din sinulu seu unu comitetu de 12 membrii pentru administrarea funduriloru gimnasiului si pentru inspectiunarea lui.

2. A ingrigi pentru prosperarea si inaintarea spirituale si materiale a gimnasiului.

3. A priveghiá asupra administrarei funduriloru si inspectiunarei gimnasiului.

4. A cere in totu anulu dela comitetu ratiociniulu despre venitele si spesele gimnasiului si ale censurá.

5. A staverí bugetulu anuale alu gimnasiului substernutu in totu anulu de catra comitetu;

6. A cere dela comitetu deslusire despre lips'a atatu la censurarea ratiociniului, catu si la staverirea bugetului.

7. A vedé cá comitetulu se-si implinésca functiunea cu scumpetate si averea gimnasiului se nu sufere dauna; altmintrea este in dreptu alu demisiuná, alu trage la respundere, si a-si alege altulu.

8. A alege profesorii, si respective a candidá la postirile vacanti, si a face in privinti'a acést'a substernerile la consistoriulu archiepiscopescu romanu gr. or. din Transilvani'a pentru intarire, respective denumire.

9. A defige si staverí didactrulu séu tax'a scolaria.

10. A decide despre tóte obiectele ce prin acestea statute nu suntu date in competinti'a comitetului.

11. A modificá acestea statute dupa impregiurari si pre langa aprobarea locuriloru mai inalte fara inse a prejudecá scopulu esentialu alu institutului.

§ 13. Cá representantii'a se póta aduce concluse si decisiuni valide, se cere maioritatea membriloru ei.

§ 14. Representanti'a se conchiama in adunare generale ordinaria séu extraordinaria (§ 10) de catra presiedintele ei, si celu pucinu cu 14 dile inainte de di'a defipta pentru intrunire.

§ 15. Representanti'a va avé unu sigiliu cu emblem'a SS. Constantinu si Elen'a si cu inscriptiunea: „Representantii'a Gimnasiului romanu gr. or. din Bradu". — (Va urmá.)

*) Acestu statutu e aprobatu de r. min. ung. de culte si instructiune publica. — R.

Lugosiu 30 Iuliu 1869.

Date statistice

despre starea bisericésca si scolaria in diecesea Lugosiului.

„Dupace evenimentele de straformari adencu taiatórie in vietí'a nóstra, atatu cea politica catu si cea bisericésca si cea sociala, ne imbuldiescu de tóte laturele, si ne provóca imperiosu la conlucrare, déca dorimu, pentru sustienerea nóstra, a nu remané indereptulu acelora:

Asia, socotescu, ca in astfelu de cercustari, un'a din datorintiele nóstre celea mai principali este, de a ne studiá starea nóstra cea presenta facia cu acestea evenimente de straformari, cá cunoscandune pe noi insine cu de amenuntulu, si inca dupa potintia chiaru si luminati, se ne scimu orientá pentru cele ce amu voi a intreprinde si se presimtimu intru noi asigurare, cá punendule in cursulu deplinirei, vomu si ajunge scopulu doritu.

Intre evenimentele de straformari pentru noi romanii, cei uniti cu mam'a beserica catolica din Rom'a, la loculu celu d'antaiu se numera: Organisatiunea provinciei nóstre celei bisericesci de Alb'a Iulia, precum in afacerile ei cele din laintru bisericesci, asia si in cele din afara: scolastice si fundationale, si ale proprietatiloru ei nemiscatórie.

Cari din acestea se se organiseze mai antaiu, si cum? Respunsulu la intrebare-e mai pre susu de sfer'a competentiei si a potentii mele individuale; cei chiamati si alesi spre aceea voru dispune cu intieleptiune si cu tactu tóte celea necesaria la timpulu si loculu seu; caror'a noi se le exoramu ajutoriu de susu, si staruintia pana in capetu.

Eu inse, cá simplu dilerin, n'amu socotitu a osteni fara folosu, totu spre acelu scopu pre catu maretiu, pre atatu neincungiuratu de lipsa alu organisatiunei, déca cea ce sciu si potu, aducu la cunoscintí'a publica din acést'a parte a provinciei nóstre celei bisericesci, din dieces'a Lugosiului, cá se fia si acést'a notitia, o parte a materialului de studiatu, pentru cunoscerea starei nóstre celei presente.

Si acést'a o facu cu acea ofiare, cá asemenea notitie se binevoiésca ale dá pe acésta cale a publicitatii cei ce potu si din celelalte diecese ale provinciei acesteia:

In centrulu diecesei Lugosiului senatulu consiliariloru eppesci stă din 6 canonici; éra cancelari'a eppésca o diregе secretariulu, care e deodata si notariu consistorialu; si are langa sene unu acturariu, care e una si archivariu si ceremonariu eppescu.

Asesori la s. scaunu consistoriale pre langa cei 6 canonici si notariulu, mai suntu: unu canonicu onorariu, unu vicariu foraneu in Hatiega, si din cleru 17 insi; din cari 8 suntu teologi sistematici, éra 9 altcum la preotia pregatiti.

In tóta dieces'a, dimpreuna cu vicariatulu Hatiegului suntu 16 districte archi- si vice-archi-diaconale séu protopopesci; intru acestea se afla parechie 155; éra parochi si cooperatori 167; dintre cari 28 suntu teologi sistematici, éra ceilalti 139 suntu mai pre usioru la preotia pregatiti; si anume: 14 teol. sist. in partile asia numite banatiene cu 53 de ceilalti (= 69); éra in partile transilvane cu 14 teologi sist. cu 86, cu ceilalti (= 100).

Acesti pastori sufletesci dupa Schematismulu diecesanu edatu in anulu 1868 au sub grigi'a sa 99.652 suflete.

Congru'a (salariale) preotiloru in parochiile regulate din partile banatiene pe an 1868 a fostu:

19864 fl. — cr.

éra in partile transil.:

subsidiulu imp. anuale e	4000	„ —	„
din fondulu bobianu	653	„ 35	„ 9038 fl.
dela patronii un. parochii	1812	„ 50	„ 68 1/3 cr.
provent. locali séu comp.	2572	„ 83 1/3	„

Si asia congrua si venitiulu an. a pastoriloru sufl. diecesani e: 29902 fl. 68 1/3 cr. v. a.

Acesti preoti servescu lui Ddieu in 80 besserici de pétra, in 33 de lemnu, si in 38 capele interimali in case private asediate.

In preatinsele 155 parochie si curatie se afla scóle elementarie, dupa usulu de pana acii 100 cu numerulu, din cari mai pucinu ca $^3/_4$ suntu statornice, éra preste $^3/_4$ suntu numai provisorie.

In aceste scóle elem. dupa Schematismulu premomoratu, se numera scolari: in partile banatiene 4257; éra in partile transilvane, cu calculu mai pucinu exactu 3104; in suma 7361. Intre acestia partea fem. pucinu s'a computatu; inse totusi din acésta suma nici a 4-a parte n'a frecventatu ordinariu scól'a.

Invetiatorii acestoru scóle elem. cei din partile banat. pre langa unele emolumente de pamentu, unor'a si altor'a date, din fondurile publice ale religeiunei si alu studiiloru au primitu salariu anualu preste 5000 fl., éra in partile transilvane in an. 1868 s'au asecuratu pentru 28 invetiatori dela comunitati 1916 fl. pe anu, si din fondulu monturiloru a fóstei milit. limit. romane pentru 5 invetiatori la 1000 fl., in sum'a 7916 fl.

Din fandurile publice se dau pentru més'a eppésca pe anu 10500 fl. v. a.

Pausialulu resied. eppesci e	1575	„
Congrua celoru 6 canonici e	8300	„
Pausialulu cortel. alu canonic. e	2700	„
Cancelari'a epp. are subsidiu an.	1260	„
Pentru servitorii beser. catedr.	1050	„
In sestrea „	63	„

Sum'a: 25448 fl. v. a.

Éra despre fondurile diecesei Lugosiului s'a publicatu in „Gazet'a Transilvaniei" a. c. Nr. 40 (coresu 38) din 2 Iuniu.

„La aceste fonduri diecesane ar' fi a se mai adauge acésta modesta notitia, cumca: de si ven. eppu alu diec. Lugosiului a acele fonduri are indusu mai bine de a 10-a parte din venitulu seu anualu; totusi a densului parintiésca solicitudine a mersu si mai de parte; ca-ci mai suntu alte sume, mai multu de 30 mii asecurate in case publice, si destinate pentru binele publicu alu clerului si alu natiunei nóstre; in catu adi putemu dice, ca scotienduse darea tierei, carea pe totu anulu a fostu plus — minus la 1000 fl. mai in diumetate totu venitulu séu la sacrificatu pe altariulu patriei si alu natiunei nóstre!

Acestea notitii pretramitiendule, acum binevoiésca onor. lectori, dupa aceste date cu pucina diferintia preste totu exacte, a cugetá si a combiná: óre, dupa statulu presente alu diecesei Lugosiului, pentru exemplu: a) in aceste 16 districte protopopesci cu 28 teologi sistematici inlocuite, intre cari se numera si canoniculu onorariu si vicariulu foraneu si toti protopopii, potu-se intocmi forurile pesci matrim. de I-a instantia cu tóta recerinti'a canonica, candu la acelea se potessen: 1 aparatoriu alu matrim. si 5 judecatori, óra mai multe protopopiate intregi dóra nu constau decatu mai numai din 6 parochii, ici colea — unele in departare de mile de locu — printre alte comunitati de alte confesiuni — imprastiate! — b) Déca 100 parochi in partile transilvane au totu venitulu anualu numai 9038 fl. si asia pre unu parochu dupa calcululu mediu vinu pre anu ca la 90 fl. — óre — in cercustarile de facia — cum se voru poté aplicá acolo teologi sistematici? — c) Déca din fondurile publice nu s'ar mai plati invetiatorii, — óre cate scóle voru poté infiintia cu caracteru confesionalu? candu si cele cate le avemu astadi, nu potu corespunde art. de lege prescrisu! — s. a.

Éca dara, ca e de lipsa, ca se ne cunóscemu starea nóstra mai antaiu „ex asse" cu deamenuntulu si apoi cu poteri unite se ne determinamu la acea, ce ar' fi mai mantuitoriu pentru clerulu si natiunea nóstra." — ✝

AUSTRO-UNGARI'A.

Vien'a. Maiestatea Sa imperatulu se astépta pe 30 Iuliu a resosi la Vien'a. Dietele se voru convoca in Septembre.

Comisiunile delegatiuniloru suntu pe finite cu examinarea bugetului. Cu ocasiunea deslusiriloru din partea ministeriului comunu min. Beust motiva inmultirea salariloru la oficiri in armat'a comuna cu „cuvintele, ca spiritulu armatei oprimata prin salaria mici nu va pute fi animatu in contra inimiciloru interni! — Cine suntu acei inimici interni in Austro-Ungari'a? Óre nu intielege min. Beust nationalitatile suprematisate, care -si au dorintiele sale ocultabile si nu se potu multiumi cu simpl'a egalitate la purtarea sarcineloru?! Óre credo ministrulu, ca cu arm'a se potu implini dorintiele nationalitatiloru? Ori cum se póte esplica acésta animare in contra inimiciloru interni din alta punctu de vedere.

„E apr6pe timpulu de 15 Maiu, candu Mai. Sá a condamnatu pe celu ce condamna multiumirea poporeloru, or' in ce limba ar' vorbi ele, pentru ca „Austri'a se fia patri'a, care se le cuprinda cu asemene bunavointia." Cari suntu dar' inimicii interni? Anarchistii, cari -si batu locu de principiulu adoptatu de statu, principiulu egalei indreptatiri in fapta! Estia suntu inimicii statului. —

La rubrica speseloru pentru cartece si tunuri de fortaretie Beust dechiara, ca e grea a da incredintiare de pace pe ani inainte, inse déca ea va dura inca 4 ani, atunci se póte considera ca securisata.

Cu tóte aceste comisiunile totu subtragu din rubrice, unde potu; remase inse rubric'a carteceloru.

In delegatiunea ung. Palsky aprób politic'a lui Beust, care n'ar avé de cugetu a lati teritoriale, — si ca in Ungari'a nici o partita nu voiesce a-séxarea, se adórma recinii. „ca-ce, dice, interesele Ungariei suntu identice cu cele ale Romaniei si ale Serbiei." Cuventulu identicu in gur'a lui Palsky si a altoru gentilomi ca elu are atata elasticitate, incatu póte ajunge si pana la marea négra si la muntele Balcanu. Istori'a rovarsa destula lumina despre valórea cuvinteloru ametitórie, incatu totu romanulu trebuie se faca pe Toma necredintiosulu. —

Una inspectiune a monastiriloru se pregatesce din partea statului, care vre a le supune supravighiarei lui. —

„Albin'a" in Nr. din 5 Augustu reimprospeta cause'a redicarei unei catedre pentru limb'a si literatur'a romana la universitatea din Vien'a, unde se alla de comunu de pciu tóte provinciale romane unu numeru apr6pe de 100 iasi in scóle, referindu, ca tenerimea societatii „Romani'a" din Vien'a s'a adresatu catra reuniunile romane din Aradu, Bacoviin'a si Transilvani'a cerendule ajutoriu si sprijinire la infiintiarea acestei catedre. Din V. Babesiu face propunerea, ca cele trei societati romane nationale una cate una, ca respunsu la rugaminti'le studentiloru vienesi, se se adresze la ministeriulu c. r. de cultu si instructiune din Vien'a, descoperindu urgent'a lipsa si trebuintia, precum si leal'a pretensiune a intregu poporului romanu pentru astfelu de catedra langa universitatea din Vien'a, ér' inlocuirea postului in totu casulu se se faca prin concursu publicu. — Ne alaturamu si noi la acésta dorintia si propunere cu acelu adausu, ca totu deodata se se róge si Maiestatea Sa pentru pré inaltu sprijinu in obiectulu acésta, pentru natiunea romana atatu de momentosu; ca asia credemu, ca ministeriulu celu pucinu va indoi celea 500 fl., concese spre acestu scopu. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Despre „darea generale la semnu" dispune ministrulu de interne catra dnii prefecti de districte urmatórele:

„Domnule prefectu!

„In anulu acest'a, atatu guvernulu catu si intrég'a tiéra, adasta cu mai multu interesu progresulu ce viitór'a tragere la tienta va da la noi.

Acésta drépta dorintia provine, mai cu séma, ca institutiunea acést'a, fiindu in alu 3-lea anu alu existintiei sale, sa promite priu urmare si unu succesu mai mare decatu celu avutu in anii trecuti.

Cum ati pututu vedé, dle prefectu, guvernulu nu numai, ca nu a pregetatu de a starui in prosperarea acestei instructiuni, dara a participatu si cu dare de fonduri speciale pentru incuragiarea si premiarea tragatoriloru distinsi.

In fine tóte acestea, credu, ca ve potu da destulu temeiu, dle prefectu, ca se puteti incredintiá indestulu pe administratii dvóstre, ca guvernulu este decisu a mantiené si inradicinná chiaru o asemenea institutiune in tiér'a nóstra. Prin urmare, stimulati la rondu-ve a lua o parte activa la acestu exercitiu si a corespunde dorintieloru generale.

In anulu acest'a, ca si in anulu trecutu, tragerea in tienta, la tóte comunele in genere, are a se efectua la 27 Iuliu, si, conformu art. 9 din regulamentulu pentru tragere, se voru adunà la residintiile tóte persónele acelea ce au trasu la semnu in cursulu anului, si, dupa concurarea urmata in acea di, doi din acestia ce voru avé mai multe numere, au a lua parte la tragerea la semnu judeciena, tragere care are a fi la 15 Augustu vitioriu si care are a se executá conformu articoleloru privitóre din citatulu reglementu sub titulu de „tragerea la semnu judeciena".

Luati dara, dle prefectu, cele mai urgente dispositiuni, atatu pentru procurarea acéloru premiuri, intocmirea comitetului, infiintiarea si tenerea registreloru, armele si munitiunile necesarii, astfelu cá se nu se simtia nici o impedecare in seversirea operatiunei in cestiune.

In cea ce privésce asediarea semneloru, modulu si resultatulu darei atatu la comuna catu si la judecia, se va observá cu regorositate regulamentulu infiintiarei la semnu, inaintea dvóstre inca din anulu trecutu. Pentru tragerea la semnu judeciena concursulu are a se face intre tóte acele dóue persóne ce s'au premiatu de comunele urbane si rurale si dintr'acestia toti se voru premiá numai cinci, cari voru obtiené numerulu celu mai bunu. Acesti cinci premiati, voru concurá la rondule intre densii si doi dintre si ce se voru distinge prin tragere mai bine in tienta, se voru designá a veni din partea judeciului in capitala pentru a lua parte la tragerea generala in capitala, care va avé locu la 8 Septembre vitioriu, candu atunci cu dóue séu trei dile celu pucinu (atatu adica catu va trebui pentru a se gasi in capitala cu 25 óre inaintea dilei de 8 Septembre) il veti porni la Bucuresci, luandu din vreme intielegere cu siefulu servitiului de acolo telegrafo-postalu pentru procurarea locuriloru necesarii in comptulu statului, si la facare acestu doi premiati le veti incredintiá si mandatele recunoscereiloru. Pentru intempinarea cheltuieliloru necesarii de drumu, le veti procurá unu avansu dela dvóstra séu dela comitetulu permanentu, care vi se va inapoiá de ministeriu in urma. Aici in capitala, municipalitatea comunei Bucuresci are ale procurá localulu si intretienerea necesaria.

Terminandu, ve adaugu dle prefectu, ca nu suntu la indoiela, ca nu veti face a se executá acésta tragere in judeciulu dvóstre, in tóta regul'a cerута, si cesbitu de publiculu, care va asistá la acésta serbare veti invitá si autoritatile militarie si civile din judeciulu dvóstre.

De odata cu resultatulu ce veti obtiené in tragerea comunala si judeciana, veti inaintá ministeriului si unu tablou, prin care se se arate numerulu familiiloru fiacarei comune, numerulu tragatoriloru din acesté comune, spre a se vedé cati din acestia au luatu parte in anulu acest'a la tragerea in tienta, cum si resultatulu obtienutu."

— Pre candu cetimu acésta invitare, damu si de alt'a de natura superatória: Cumca in Bucuresci s'a opritu localulu romanu, facutu spre scopulu darei la semnu pentru societatea de arme, gimnastica si dare la semnu, si tirulu romanu s'a avisatu a tiené exercitiele la tirulu nemtiescu?! Asia comun'a ce cedase localu pe 40 ani, si pe care se edificá localulu -si retrage cuventulu!? Atata potere are parol'a data pentru folosulu nationalu?! A unei comune capitale! — Dar' in casulu acesta comun'a -si va reintregi onórea prin suplinirea acelui locálu? Asia cere simtiulu nationale? — Ddloru ministri! —

Orientulu ér' se afla in ajunulu miscariloru suprimate prin domolirea Greciloru. Astadata turculu da impulsulu la miscari. Sultanulu a tramisu pe adjutantulu seu Hassan-Effendi la vice-regele Egipetului Ismail cu unu ultimatu, cá acesta se se justifice, de ce a retrasu trupele din insul'a Cret'a pana a nu devinge insurgentii si ce vru cu visitele prin Europ'a. Elu fù provocatu a se infaciosia la Constantinopole spre a se desculpa, inse Ismail trecù din calatori'a sa dreptu la Cairo si incepe a se pregati. Asta impregiurare a provocatu ultimatulu, dupa care, déca nu se va desculpa, Sultanulu lu va depune; si asia vice-regele n'are alta scapare, decatu a insurectiunei. — Óre incependuse incordarile in Egipetu Orientulu celalaltu co va face? —

La Cettigne in Muntenegru se tiene intre 18—29 Augustu unu congresu politicu, la care iau parte vr'o 800 slavi meridionali, din Erzegovin'a, Serbi'a, Bosni'a, Croati'a, Slavoni'a, Banatu. Unu comitetu pregatesce tóte pentru primirea óspetiloru, cari a buna séma nu se aduna de flori de cucu; — ci pentrucá se-si védia de viitoriu pentru eventualitati, si se porunecésca fatalitatii, care e érb'a cea imbetatória a orientaliloru! —

In Franci'a se deschise in 2 Augustu senatulu Francie. D. Rouher exprime necesitatea intrunirei senatului pentru modificari in constitutiune, cá invoirea intre guvernu si intre natiune se se statorésca. Discursulu intre altele dice, ca nici unu suveranu nu respecta opiniunea publica intru atata cá imperatulu Napoleonu, care tiene, ca puterea e proprietate a natiunei, de acea facù, cá imperiulu absolutu se devina liberalu; inse natiunea are dreptu la ajutoriulu guvernului in contra patimeloru, desfreneloru si a urei nedumerite. Senatus

consultulu, dupa „Monitoriu“ propune urmatoriele reforme:

„Imperatorele si corpulu legislativu au dreptulu de initiativa la facerea legiloru. Ministrii dependu numai de imperatulu, deliberandu in consiliu sub presiedintî'a sa; ei min. suntu responsabili si potu fi pusi in acusatiune de catra senatu; ei potu fi senatori. — Siedintiele senatului voru fi publice; elu -si va face regulamentulu seu interioru si va puté indiudicá modificatiunile legiloru, cari voru pare susceptibile de a fi inapoiate corpului legislativu, spre a fi supuse unei noue deliberatiuni; senatulu se póte opune, prin o resolutiune motivata, la promulgarea unei legi. Corpulu legislativu are dreptulu de a-si face regulamentulu seu interioru si de a numi, pentru fiacare sesiune, pe presiedintele, vice-presiedintii si pe secretarii sei. Senatulu si corpulu legislativu au dreptulu de a interpelá pe guvernu si voru puté adoptá ordinile dilei motivate. Inapoiarea unei ordine de di biurouriloru este de dreptu, candu guvernulu o va cere. Nici unu amendamentu nu póte fi pusu in deliberatiune, déca n'a fostu supusu unei comisiuni si comunicatu guvernului. In casu candu guvernulu nu'lu va primi, corpulu legislativu se va pronunciá dupa acést'a intr'unu modu definitivu. Bugetulu si tóte cheltuielele voru fi votate pe capitulu.

Siedinti'a fiitória se va tiené Joi. Senatulu va numi o comisiune de diece membri spre a examiná senatus-consultu.“ —

In Spani'a incercarile carlistice s'au nadusitu si Don Carlos a provocatu pe ai sei a depune armele. Armat'a guvernului insufla respectu, si preotimea partasia se trage la pelépsa martiale. —

Itali'a -si interesce pusetiunea prin consolidarea aliantieloru; ér' Rom'a mai remane inca sprijinita de trupele francese si se pregatesu de conciliu, cu tóte ca protestantii si anglicanii i au tatu sperantiele de cointielegere. —

Novissimu. Vien'a 8 Augustu. Cért'a de fruntaria in delegatiunea ungurésca. Petrovay in siedinti'a a patr'a a del. ung. interpeléza pe ministrulu de externe: nu cumva sumutiarile din diurnalele romanesci se inspiréza de catra regimulu Romaniei (?! cari? — Red.)! si déca e adeveru, cumca *poporulu maghiaru a facutu* atacuri pe marginea catra *Romani'a*.

Br. Orczy respunde, inse numai la cért'a de fruntarii, cumca in adeveru se afla locuri controverse de fruntaria, despre cari inca nu s'a pututu midiuloci invoiéla. Pe locuitorii marginasi transilvani (maghiari) iau iritatu ocuparea facuta din partea Romaniei a locuriloru aceloru de sub cérta. La granitia langa Zagonu (in Secuime) se dede voia unui individu din partea Romaniei, cá se taié sindile intr'o padure de cérta. Cá la 20 (!) de locuitori din vecinatate se dusera acolo si individulu respectivu se departá. Lucrulu n'a devenitu la fapte violente, numai unu ghieretu, o casa de vighiare romana, statatória pe pamentu ungurescu (!), fù resturnata. Inse din partea Romaniei fura dirigiati la granitia **280** fetiori si **12** tunuri. Regimulu a poruncitu a se oserba, a se pune ochiulu pe acestea trupe, si s'au luatu tóte mesurile, cá déca se voru incerca a pasi preste granitia se i primésca cu **energia (aplause!)**. (Óre care dintre regime spune dreptu si care cocolosiesce adeverulu?)

Ferdinandu Éber propune cá comisiunei dunarene, care a lucratu cu atatu succesu la Sulin'a, se se incredintieze si regularea Dunarei la Orsiov'a; mai dorésce cá in Bucuresci, unde se afla 10 mii de maghiari, se se asiédia la consulatu unu oficialu maghiaru, care se represente interesele sudditiloru statului ungurescu.

Representantele regimului Orczy se dochiara, ca va respunde la acestea propuneri indreptate catra regimu in forma de interpelatiune in una din siedintiele viitórie. Se mai desbatú asupra consulateloru chinesice si americane. —

— Cardinalulu Rauscher din Vien'a indrépta o scrisóre catra ministru-presiedintele contele Taaffe, care rumpe o lance preste constitutiune, legile fundamentale de statu, si pe invoiél'a cu Ungari'a, invinuindu pe nemtii liberali de crim'a tradarei monarchiei austriace si dicundu, ca singur'a mantuintia pentru Austro-Ungari'a e sistemulu regimului mai dinainte, de pe timpii lui Bach, Thun, Haynau si Windischgrätz. — „Frbl.“

— „Wehrzeitung“ combate pretensiunile Ungariei, ca n'are dreptu a dispune preste granitî'a militaria, si ca senatulu imperialu trebuie se conlucre la deslegarea acestei cestiuni. —

Varietati.

— Spre scientia! Amu onóre a face cunoscutu domniloru prenumeranti la „Acte sinodali“, cumca opulu acest'a chiaru acum esi de sub tiparitu si in scurtu se va tramite asia catu in decursulu lui Augustu toti dd. prenumeranti lu voru avé a mana. — Blasiu 2 Aug. 1869.

I. M. Moldovanu.

— Pentru ocuparea posturiloru de doi profesori gimnasiali la gimnasiulu incepetoriu din Bradu, comitatu Zarandu se escrie concursu pana la 27 Augustu. Cá calitati se cere si cursulu filosoficu si filologicu séu si maturisati cu succesu bunu séu absolvati pedagogico-teologi. Salariulu e 600 fl. si dreptulu de a inainta. Concursulu se tramite la Bradu la presidiele comisiunei scolare romane gr. or. din comitatu Zarandului. —

— Examenulu de statu teoreticu judeciclu l'au facutu la finea anului scol. 1869 in 29 Iuliu la academi'a reg. ung. din Sibiiu: dd. Ioane Dordea, Nicolau Goroiu, Nicolau Prosteanu si Sabinu Piso, d. „Tel.“ —

— (Unu secretu subteranu.) Inainte cu vreo 40 de ani se descoperi in Constantinopole unu palatu de apa (Yèrè Batan Seraï) prin ruinarea unei bolti'ure. Prin o casa din a carei curte se afla unu ambitu intunecosu ajunge omulu la palatulu secretu diditu pe stalpi cu bolti'ure si cu decorari corintice, cam diece pitiore departate unulu de altulu. Doi calatori angli se incercara a cerceta mai afundu acestu palatu; se suira pe o barcutia ce o tienea proprietariulu Efendi la gur'a palatului si neascultandu anglii, cá se nu se departeze, decatu pana unde ajunge lumin'a, stingundu-lise facliele, nu se mai reintórsera. In dilele trecute alti doi englesi se incercara ér' cu faclie a cerceta palatulu; inse lasara o fune la gur'a ambitului si plutindu dóue óre inainte fura siliti a se reintórce cu ajutoriulu funei, dar' resosira intiepeniti. Dupa reculegere spusera, ca au calatoritu dóue óre inainte si n'au vediutu altu ceva decatu totu numai bolti'tora asiediata pe stelpi, care se perde in intunecime. La inalt'a Pórta, la mosteia Sofi'a si la edificiulu archivului se mai afla asemenea intrade, casiunate totu prin ruinare de stalpi, de unde se vede, ca o parte a cetatii sta pe acestu palatu gigantecu. Totulu e unu misteriu, nu se scie, déca Constantinu celu mare, care dede extensitate vechiului Bizantiu la indepartare de $1^1/_4$ miliaria, séu cine si prin ce mani gigantice a facutu acestu palatu miraculosu sub Constantinopole.

— In contra bóleloru de vite cornurate primiramu septeman'a trecuta dóue retiete. — Unu doctoru cunoscutu ne insciintiéza, ca celu mai folositoriu si probatu medicamentu este spiritu de sare séu acrime de sare (Acidum munaticum dillutum), cu care, unsu de odata séu multu de dóue ori in gura si la pitiore, se va vindecá vit'a celu multu in 48 óre. — Unu amicu alu nostru ne-a tramisu urmatóri'a retieta:

2 linguri pacura,
2 mana sare,
1 „ usturoiu,
1 lingura matricarie (Mutterkraut),
1 „ Galega (Nanenkraut),
1 „ hreanu,
1 „ sementia de juniperu, (prajite si pisate),
1 „ radecina de Anghelica.

Tóte aceste bine amestecate formóza o unsóre, cu care se unge in fiacare diminétia cu unu penelu, in cantitate de o lingura din acésta compositiune; si cu care se unge intregulu botu si gur'a fiacarei vite. — „Cur.“

Nr. 2169 ex 1869/civ. 1—3

Edictu.

Din partea judecatoriei districtuale in Fagarasiu, se face deobste cunoscutu, cumca la cererea dlui S. Taglicht contra dlui George Mihaiu din Porumbacelu superiore s'a concesu executi'a vendiare a realitatiloru celui din urma si anume:

1. Pamentulu nefructiveru sub Nr. top. 15.

2. Agrii de sub Nr. top. 1338, 4403, 4628, 6298, 6302 si 6800 toti la olalta de 1 jug. 1592 □°; apoi

3. Fenatiele de sub Nr. top. 4364, 4410, 5180 si 843 tóte la olalta de 2 jug. 1419 □°, tóte acestea realitati pretiuite cu 147 fl. v. a. determinandusse terminu vendiarei pre 28 Augustu si 28 Septembre 1869 totdeun'a la 11 óre ante-amédi, in cas'a oficiului comunale in Porumbacelu superiore prelanga depunerea vadiului de 6% dupa pretiulu de esclamatione determinatu cu 147 fl. v. a.

Deci dara se provóca toti aceia, cari cugeta a avé vreunu dreptu ipotecariu séu alte pretensioni la realitatile acestea, — de si nu s'au inconoscintiatu in deosebi — a-si insinta pretensiunile loru in forma de incuse in termino de 15 dile dela cea depre urma di de publicare a edictului acestuia, ca-ci la din contra singuri voru avé a-si multumi urmarile.

Fagarasiu in 19 Iuliu 1869.

Din siedinti'a judecatoriei districtuale.

Nr. 879/pres. 1869. 1—3

Publicatiune.

Conferinti'a cuartala a comitetului representativu alu comitatului Turdei se va tiené la 23 Augustu a. c. in opidulu Turd'a, — la care cu onóre se convóca toti membrii, atatu cei din intru, catu si cei din afara de comitatu.

Agendele mai de capetenia ale conferintiei voru fi:

1. Publicarea legiloru deja sanctionate si resolvirea mai multoru ordinationi mai inalte.

2. Alegerea unui vice-comite in cerculu de diosu, a unui vice-procuroru in cerculu de susu si a unui vice-notariu la despartiementulu politicu alu cercului de diosu, precum si resolvirea mai multoru cause interne. —

Turd'a in 3 Augustu 1869.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

Br. Georgiu Kemény m/p.
comite supremu.

ANUNCIU.

Subsemnatii ne luamu onóre a ve anuncia, cumca prevediendu, ca o magazie cu **lemnarii** pentru Brasiovu si vecinatati e fórte necesaria, in urm'a acestei amu si redigiatu unu **depositoriu de lemnarii**, prin care speramu, ca se va procura si o facilitate si unu avansu comercialiu.

Suntemu gat'a a efeptui orice comanda atatu en gros, precum si en detaliu in modulu celu mai promptu si cu pretiulu celu mai moderatu. — In depositoriu se mai afla si barne, grindi si sindile. — Depositoriulu de lemnarii se afla in Blumenau, strad'a scólei.

Spre mai detaliata lamurire a se adresa la casieriulu asociationei, ce este Domnulu

Michael Mangesius,
Nr. 337, in strad'a négra in Brasiovu. 4—4

ANUNCIU.

Facu prin acésta cunoscutu onoratiloru parinti, cumca in 1-a Augusto 1869 érasi -mi deschidu cursulu de invetiatura. Obiectele de invetiatura suntu: limb'a francesa si engleza, clavíru si desemnu.

Si pensioniste se primescu.

Epistolele si intrebarile suntu de a se indrepta la librari'a lui S. Filtsch in Sibiiu.

Pauline Spreer,
institutrice.
3—3 g.

CURSURILE

la bursa in 10 Aug. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 87½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 80	„ „
Londoo	—	—	123 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	62 „ 65	„ „	
Obligatiile metalice vechi de 5%	71 „ 90	„ „		
Actiile bancului	—	—	754 „ —	„ „
„ creditului	—	—	307 „ 80	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.